

K-2072
First Year B. A. (Sem. II) Examination
September/October – 2012
Economics : Paper - II
(Indian Economy)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : F. Y. B. A. (Sem. 2)</p> <p>Name of the Subject : Economics : Paper - 2</p> <p>Subject Code No. : 2 0 7 2 Section No. (1, 2,.....): NIL</p>	<p>Seat No. : <input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/></p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; width: 100%;">Student's Signature</div>
--	---

(૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૩) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

૧૪

- (૧) ત્રિસ્તરીય ધિરાણ માળખું એટલે શું ?
- (૨) કઈ રીતે ખેતીનો વિકાસ આર્થિક વિકાસને ઝડપી બનાવી શકે ?
- (૩) પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેન્કોની સ્થાપનાના ચાર ઉદ્દેશો જણાવો.
- (૪) ભારતમાં જાહેર ક્ષેત્રના વિકાસ માટેના ચાર કારણો લખો.
- (૫) નાના ઉદ્યોગોને ધિરાણ પૂરું પાડતી સંસ્થાઓના નામ આપો.
- (૬) વિનિવેશીકરણ એટલે શું ?
- (૭) ભારતમાં મજૂર સંઘ પ્રવૃત્તિની મુખ્ય નબળાઈઓ દર્શાવો.

૨ (અ) ભારતીય અર્થતંત્રમાં ખેતીનું મહત્ત્વ સમજાવો.

૭

(બ) ભારતમાં ખેતી ઉત્પાદકતા વધારવા માટેના ઉપાયો ચર્ચો.

૭

અથવા

૨ (અ) ભારતમાં ખેતી અને ગ્રામ વિકાસ માટેની રાષ્ટ્રીય બેન્ક (નાબાર્ડ)ની કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરો. ૭

(બ) કૃષિ ધિરાણ ક્ષેત્રે રાષ્ટ્રીયકૃત બેન્કોના ફાળાની ચર્ચા કરો. ૭

૩ (અ) આયોજનકાળ દરમ્યાન થયેલા ઔદ્યોગિક વિકાસની નકારાત્મક લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો. ૭

(બ) ભારત સરકારની ૧૯૮૧ની ઔદ્યોગિક નીતિનું મૂલ્યાંકન કરો. ૭

અથવા

૩ (અ) ભારતમાં જાહેર સાહસોની મુખ્ય સમસ્યાઓ ચર્ચો. ૭

(બ) ભારતીય ઔદ્યોગિક વિકાસ બેંકનાં કાર્યો સમજાવો. ૭

૪ ભારતીય અર્થતંત્રમાં નાના અને ગૃહ ઉદ્યોગોનું મહત્ત્વ સમજાવો. તેમની સમસ્યાઓ વિગતે ચર્ચો. ૧૪

અથવા

૪ (અ) નાના અને ગૃહ ઉદ્યોગોના વિકાસ માટે લેવાયેલાં વિવિધ પગલાંઓની ચર્ચા કરો. ૭

(બ) ભારતમાં મજૂર મંડળોની નબળાઈઓ દૂર કરવાના સૂચનો ચર્ચો. ૭

૫ ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

(૧) આયોજનકાળ દરમ્યાન ખેતી ક્ષેત્રે થયેલી પ્રગતિ

(૨) 'કિસાન ક્રેડિટ કાર્ડ યોજના

(૩) ભારતના આર્થિક વિકાસમાં ઔદ્યોગિકરણની ભૂમિકા

(૪) નાના ઉદ્યોગો માટેની વિકાસ બેન્ક

(૫) ભારતમાં મજૂર મંડળ પ્રવૃત્તિના મુખ્ય પ્રશ્નો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Question No. 1 is compulsory.
(3) All questions carry equal marks.

- 1** Answer the following questions briefly : **14**
- (i) State three tier co-operative finance structure of India.
 - (ii) Show how agricultural development can boost economic development.
 - (iii) Mention for objectives for establishment of regional rural banks.
 - (iv) State four reasons for growth of public sector in India.
 - (v) Give names of financial institutions which provides finance to small scale industries.
 - (vi) What is meant by 'disinvestment' ?
 - (vii) Indicate the main weaknesses of trade union movement in India.
- 2** (a) Explain the importance of agriculture in the Indian economy. **7**
- (b) Discuss the suggestions for raising the agricultural productivity in India. **7**

OR

- 2** (a) Evaluate the performance of national bank for agriculture and rural development (NABARD) in India. **7**
- (b) Discuss the contribution of nationalized banks in the agriculture credit sector. **7**
- 3** (a) Discuss the main negative features of industrial development during the planning period. **7**
- (b) Evaluate the 1991 industrial policy of Government of India. **7**

OR

- 3 (a) Discuss the main problems of public sector undertakings in India. 7
(b) Explain the functions of industrial development bank of India. 7

- 4 Explain the importance of small scale and cottage industries in Indian economy. Discuss its problems in detail. 14

OR

- 4 (a) Discuss the various measures taken for the development of small and cottage industries. 7
(b) Discuss the suggestions for removing the weaknesses of trade union activities in India. 7

- 5 Write short notes : (any two) 14
(i) Development of agriculture during planning period.
(ii) Kisan credit-card scheme
(iii) Role of industrialization in India's economic development
(iv) Small scale industries development bank of India
(v) Problems of trade union activities in India.